

EEN SCHOOLPROJECT IN PAPUA NEW GUINEA

Banlo Bulletin 25 - december 2024

Lik lik tok bilong Paul

(Pidgin voor "Praatje van Paul")

Lieve mensen,

Aan al degenen die St. Paul's School in Banlo een warm hart toedragen: welkom bij dit nieuwe Banlo-bulletin!

Onlangs las ik op de app van RTV Utrecht dat de steigers die de Domtoren lange tijd aan het zicht onttrokken zijn verwijderd (de Dom hep z'n jassie uitgetrokke) en dat de toren zich nu weer voluit laat bewonderen.

En op de app van Het Parool was te lezen dat het met het onderhoud van bruggen, viaducten, tunnels, spoordijken en wegen in Nederland slecht gesteld is. Tja, alles wat we bouwen vraagt nu eenmaal het nodige onderhoud en soms is sloop en nieuwbouw het enige alternatief. Zo ook hier in Banlo. Nee, er is gelukkig niets mis met de beide fraaie, riante klaslokalen. De enige jaren geleden gebouwde toiletgelegenheid voor de kinderen stond echter dankzij de bedrijvigheid van de witte mieren op instorten.

Een nest van witte mieren

Lik lik tok bilong Paul

De afgelopen weken hebben handige vaders van leerlingen een nieuw bouwwerkje gerealiseerd. Aan vakmanschap maar ook aan creativiteit heeft het hen niet ontbroken. Let maar eens op de 'deurkruk' (zie de foto hieronder).

Lik lik tok bilong Paul

Ook het 'haus win' (een gedeeltelijk open maar wel overdekte ruimte waar de kinderen beschut tegen de felle zon hun lunch gebruiken) was hoognodig aan vervanging toe. De ruimte is veel te klein voor het in de loop der jaren toegenomen aantal leerlingen en de dakbedekking (gevlochten bladeren van de sagopalm) is niet langer regenbestendig en vertoont hier en daar zelfs forse gaten.

Het huidige 'haus win'...

Lik lik tok bilong Paul

Het open dak van het huidige 'haus win'...

Lik lik tok bilong Paul

Momenteel wordt er hard gewerkt aan een nieuw en ruimer 'haus win'.

Acrobatische balanceerkunsten tijdens de bouw van het nieuwe "haus win"

Lik lik tok bilong Paul

Lik lik tok bilong Paul

Voorheen probeerde de Tourism Promotion Authority het toerisme naar PNG te bevorderen met de slogan 'PNG, the land of the unexpected', een slogan die al enige jaren jammer genoeg niet meer wordt gebruikt. Jammer, want er gebeuren hier vandaag de dag nog steeds dingen die je totaal niet verwacht.

Voorbeeld: omdat niemand precies weet hoeveel inwoners PNG momenteel telt en in welke leeftijdscategorieën (de laatst gehouden en niet geheel betrouwbare volkstelling dateert van 2011), kondigde de regering begin dit jaar met veel tamtam een nieuwe volkstelling aan. Die zou plaatsvinden in de tweede helft van juni en dankzij het gebruik van 'tablets' om de verzamelde gegevens te registreren (onmisbare gegevens voor beleidsmakers, politici) zouden de resultaten al in juli beschikbaar kunnen zijn. Lange tijd werd er vrijwel niets meer vernomen van de in juni jl. gehouden volkstelling, totdat de Prime Minister onlangs meedeelde dat er hier en daar nog steeds wordt geteld en dat hij t.g.v. 50 jaar onafhankelijkheid (16 september 2025) zal onthullen hoeveel inwoners PNG telt...'the land of the unexpected'! Vandaag de dag gebruikt de Tourism Promotion Authority de slogan 'PNG, a million different journeys'. Nu zijn er tal van redenen te bedenken waarom het zeer de moeite waard is om een vakantie in PNG door te brengen, maar om nu te beweren dat je die op maar liefst een miljoen verschillende manieren door kunt brengen, dat is natuurlijk zwaar overdreven.

Laat ik het in dit Banlo-bulletin maar houden bij de slogan 'St. Paul's School in Banlo: "the place where you can meet 60 talented young boys and girls'. Daar is geen woord van overdrijving bij, geen woord van gelogen. Net als overal elders op de wereld heeft ook hier ieder kind zijn eigen unieke talenten, de een meer dan de ander, maar niemand stelt het zonder talenten. En goed onderwijs moet er toe bijdragen om die unieke talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Genoeg gebabbeld. Op de volgende bladzijden kunnen jullie nader met een aantal van die 60 getalenteerde jongens en meisjes hier in Banlo kennismaken.

Lik lik tok bilong Paul

Bethenial (7 jaar) komt samen met zijn oudere zus 's morgens in alle vroegte naar school en is meestal de eerste die opgewekt en welgemoed het klaslokaal binnenstapt. Aan enthousiasme ontbreekt het hem niet. Hij is gewoonlijk haantje de voorste als het erom gaat een antwoord voor een probleem, een gestelde vraag te bedenken, maar o, o, o, wat moeilijk is het voor hem om enige tijd stil te blijven zitten. Het ene ogenblik met z'n knieën op zijn stoeltje, het volgende ogenblik half staand en half liggend over zijn tafeltje, dan weer half onder zijn tafeltje en vervolgens staand achteromkijkend om de 'troepen' achter hem te inspecteren. Soms krijg ik er zelf het heen en weer van!

In Nederland zou hij ongetwijfeld van het etiket ADHD zijn voorzien en pilletjes voorgeschreven hebben gekregen om zijn overvloed aan energie te beteugelen. Omdat zijn resultaten niet al te zeer onder zijn tomeloze energie hebben te lijden, denk ik bij het zien van zijn guitige oogopslag altijd 'Laat ik hem maar niet talloze keren op een dag waarschuwen en aanmoedigen om in alle rust en geconcentreerd zijn werk te doen'. Dat haalt immers toch niets uit en daar krijgt hij op zijn beurt dan het heen en weer van.

Lik lik tok bilong Paul

Christophilda (8) is de rust zelve en kan uiterst geconcentreerd werken, ongeacht wat er om haar heen gebeurt. Het leerproces verliep niet altijd gemakkelijk voor haar en ze heeft bij tegenvallende resultaten heel wat traantjes weggepinkt. Ik kreeg de indruk dat ze zich de mindere voelde van haar twee zussen -de ene jonger en de andere ouder dan haar- die ook hier naar school gaan en die goed en vlot kunnen leren. 'Tranen helpen niet,' zo heb ik Christophilda heel wat keren gezegd. 'Kom op, we gaan het samen weer proberen, maar dan wil ik wel je fraaie glimlach zien. Jij bent niet minder dan anderen en je zult zien .... met een lach op je gezicht gaat alles veel beter.'

Zo eenvoudig en gemakkelijk was het natuurlijk niet, maar Christophilda heeft flink aan zelfvertrouwen gewonnen. Ze is met meer plezier gaan werken en behaalt nu goede resultaten. Tja, geloof in eigen kunnen is van groot belang.

Lik lik tok bilong Paul

Theola (7) is de jongere zus van Christophilda. Ze heeft aan een half woord genoeg om nieuwe stof onder de knie te krijgen. Ze werkt snel en geconcentreerd en behaalt op alle gebieden uitstekende resultaten. Het is een plezier om zo af en toe naast haar te zitten om haar hardop te horen lezen.

Stephanie (7) is een meisje dat blaakt van zelfvertrouwen. Ze leest als een trein (een TGV) en rekt als de beste. Ze werkt altijd uiterst geconcentreerd en dikwijls zie ik van inspanning de zweetdruppels op haar denkraam parelen.

Lik lik tok bilong Paul

Clarissa (10) is veel te laat voor het eerst naar school gegaan. Vorig jaar bezocht ze een schooltje waar de leerkrachten veelal niet op kwamen dagen en nu volgt ze sinds begin dit jaar onderwijs hier in Banlo. Haar werk ziet er -net als zichzelf- altijd zeer verzorgd uit. Ze kan goed mee met rekenen, maar heeft problemen met lezen en het begrijpen van het gelezene.

Aan het begin en einde van de dag vraag ik altijd aan enige leerlingen om naast me te komen zitten en om een stukje voor te lezen uit het leesboekje waarmee ze geoefend hebben. Het ontbreekt Clarissa aan durf om hardop te lezen. Hoezeer ik me ook inspan om haar stemgeluid op te vangen, ze fluistert zo zacht dat er niets van te verstaan is. Zodoende kwam ik er pas onlangs achter dat ze de l en de r niet uit kan spreken, niet vreemd voor een 5- of 6- jarige, maar verontrustend voor een 10-jarige. Ik heb haar ouders naar school laten komen en hen ideeën aan de hand gedaan om thuis met Clarissa te oefenen. Of dit gaat helpen? Ik kreeg van de ouders alleen te horen dat Clarissa thuis ook nauwelijks iets zegt.

Lik lik tok bilong Paul

Eenieder zal het moeten doen met de talenten die hij of zij heeft gekregen. Sommigen hebben veel en velerlei talenten, anderen moeten het met minder doen. Het heeft Noel (9) vorig jaar maanden gekost om de getallen 1 tot en met 12 te herkennen en te benoemen en om inzicht te krijgen in hoeveelheden. Nu is hij gelukkig zo ver dat hij eenvoudige optel- en aftreksommen kan maken met behulp van een getallenlijn. Het lezen van eenvoudige woordjes, laat staan zinnestelsels, verloopt nog steeds uiterst moeizaam. Ik heb zijn ouders vorig jaar en ook dit jaar al diverse keren ideeën aan de hand gedaan om ook thuis met hem te oefenen. Dit zet helaas geen zoden aan de dijk,

want moeder kan volgens mij zelf niet lezen (ook al beweert ze het tegendeel) en vader laat zich aan de leerproblemen van zijn zoontje weinig gelegen liggen. Onlangs was moeder het huis ontvlucht omdat ze er genoeg van had om door haar man afgetuigd te worden. Ja, 'gender based violence', het gebruik van geweld tegen vrouwen en meisjes is een 'big issue' hier in PNG.

Om terug te keren naar Noel: in vergelijking met andere kinderen krijgt hij van huis uit weinig mee en begint hij al met een achterstand aan het ontwikkelen van zijn wel degelijk aanwezige unieke talenten.

Lik lik tok bilong Paul

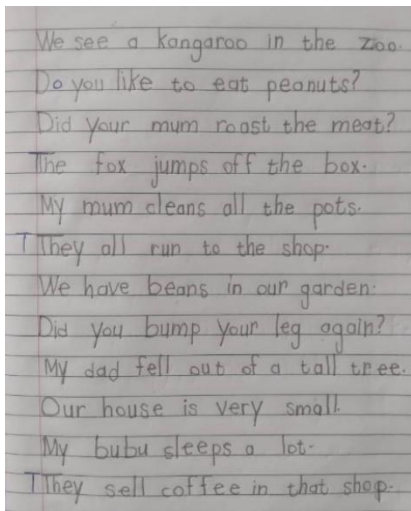
Prinshella (8) is een goedlachse (maar niet op commando voor een Banlo-bulletin), altijd opgewekte jongedame die goed kan leren en die haar zeer verzorgde schrijfwerk altijd verlichtigt met fraaie tekeningetjes.

Lik lik tok bilong Paul

Ruben (8) kon tot voor kort een hele ochtend bezig zijn met het overschrijven van twaalf gezamenlijk gelezen zinnnetjes op het bord. In een keurig handschrift, maar dat mag ook wel na vele uren werk en na talloze keren door mij gemaand te zijn om zich op zijn werk te concentreren.

Volgens vader -toen ik hem hierover aansprak- een kwestie van luiheid en ik moest Ruben zo af en toe maar een pak slaag geven. Verscheidene keren heb ik vader te verstaan gegeven dat van luiheid geen sprake is, dat slaag geen zoden aan de dijk zet en dat er hier op school niet wordt geslagen.

Of mijn gesprekken met Ruben iets hebben uitgehaald, of dat er mysterieuze krachten in het spel zijn geweest, wie zal het zeggen. Feit is echter dat Ruben sinds kort geconcentreerd is gaan werken en dat hij nu in één uur doet waar hij voordien de hele ochtend voor nodig had. Soms moet je als ouder of als leerkracht gewoon geduld hebben om de aanwezige talenten zich te laten ontplooiën.

Lik lik tok bilong Paul

Roderick (7) daarentegen ontbreekt het nog altijd aan zelfvertrouwen. Net als op de foto is te zien, kijkt hij altijd enigszins onzeker en verschrikt in het rond. Over zijn rekenvaardigheden maak ik me geen zorgen, wel over zijn leesontwikkeling. Hij heeft nog steeds veel moeite met het lezen van eenvoudige drieletterwoordjes als bug, rug, mug en vet, wet, get.

Zijn ouders helpen hem in ieder geval thuis en ik besteed extra aandacht aan de ontwikkeling van zijn leesvaardigheid op school.

Regina (6) is een van de jongste leerlingen en kan momenteel slechts een handvol woordjes lezen. Daar maak ik me geen zorgen over, want aanwezige talenten worden door eenieder op verschillende tijdstippen in hun ontwikkeling uitpakkt. Regina heeft nu volop plezier in hoeveelheden en getallen, in legpuzzels en in het spelen met bouwstenen en Duplo-materiaal

Lik lik tok bilong Paul

Een tiental leerlingen heb ik op de voorgaande bladzijden de revue laten passeren. Een tiental leerlingen, allemaal verschillend van karakter en allemaal met verschillende talenten. Met talenten die soms snel en soms slechts langzaam en moeizaam tot ontwikkeling komen. Zo kan ik natuurlijk nog wel even doorgaan, maar ik volsta met nog enige kiekjes (zie achterblad van dit BB).

Dit Banlo-bulletin arriveert in jullie Inbox of op jullie deurmat in de feestelijke maand december, maar ook in een tijd van geweld in het Midden Oosten en in Oekraïne, in een tijd waar onverdraagzaamheid toeneemt, in een tijd waar Trump binnenkort het roer in Amerika weer over gaat nemen, in een tijd waar veranderingen in het klimaat maar al te duidelijk zichtbaar worden. De laatste tijd heb ik regelmatig terug moeten denken aan de tekst van een canon (tekst van Huub Oosterhuis) die we jaren geleden regelmatig met kinderen van de Paulusschool in IJsselstein zongen:

*Groot is de wereld
en lang duurt de tijd
maar klein zijn de voeten
die gaan waar geen wegen gaan
overal heen.*

De hele wereld met al zijn problemen, die kunnen we niet veranderen. Die is en die zijn te groot voor ons. Wel kunnen we met onze talenten en al dan niet geïnspireerd door een jonge generatie onbetreden paden bewandelen, nieuwe wegen inslaan, nieuwe initiatieven ontplooiën om alvast rondom ons, in onze eigen leefomgeving een stukje hemel op aarde te realiseren.

Lik lik tok bilong Paul

In die zin wens ik eenieder, mede namens Mary, inspirerende Kerstdagen en een reislustig 2025.

Met dank voor al datgene wat jullie ook dit jaar weer voor St. Paul's School in Banlo hebben gedaan en betekend.

Paul & Mary

P.O. Box 473, Madang (Madang Prov.)

Papua New Guinea

E-mail: paul2banlo@gmail.com

Mobiel:+675 73411888 (voor WhatsAppers)

Lippus Tok

Door Jan Lippus

Terwijl in ons land de huidige regering tot geen enkel echt uitvoerbaar besluit komt, men voortdurend over elkaar heen buitelt over de bezuinigingsplannen voor het onderwijs, ploetert onze Paul daar in het verre Papoea Nieuw Guinea onversaagd door in zijn bekommernis om de ontwikkeling van de aan hem toevertrouwde jeugd.

En middels dit 25ste Banlo Bulletin maakt hij ons opnieuw deelgenoot van zijn ervaringen.

Zoals u kunt lezen en zien op de foto's geniet hij er ook ten volle van, want Paul kan daar vrijelijk zijn onderwijzers- en organisatietalenten gebruiken. Zo houdt hij het vol, ondersteund door zijn vrouw Mary en, zoals hij schrijft, door de belangstelling vanuit Nederland, Zwitserland en Australië, al dan niet financieel uitgedrukt.

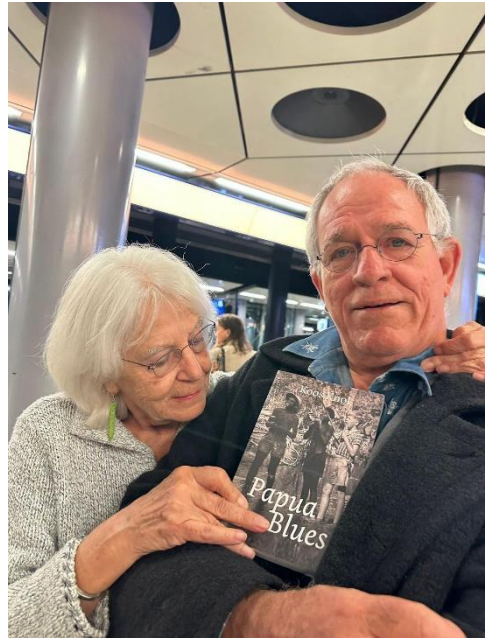
In de brieven die regelmatig door hem geschreven worden en onregelmatig in de brievenbussen van de geadresseerden belanden, beschrijft Paul vaak in geuren en kleuren zijn belevenissen. Wij horen hier af en toe hoe welkom die brieven zijn.

Gelukkig heeft Paul in de gaten dat hij zijn behoefte aan goede lectuur niet moet verwaarlozen, dus had hij onlangs een bestellijstje opgesteld. Daar zit een boek bij dat ik de lezer van dit BB niet wil onthouden.

Het gaat om een recent boek van de antropoloog Koos Knol die in 1949 in Nederlands Nieuw-Guinea (tegenwoordig heet dit Papua, een provincie van Indonesië) geboren werd als kind van een Nederlandse zending. Zijn jeugd in de jaren 50 bracht hij door te midden van Papoease leeftijdsgenootjes. In 1961 keerde hij met zijn ouders weer terug naar Nederland. In oktober 2024 kwam zijn

Lippus Tok

boek 'Papua Blues' uit waarin de auteur de lezer meeneemt op een persoonlijke ontdekkingsreis door de afgelegen regio's van Papua. Ook al spelen de verhalen van zijn ervaringen zich af in het westelijke deel van het eiland (dat in 1824 met een pennestreek over de 141ste meridiaan werd verdeeld door de Nederlanders en de Engelsen), de oorspronkelijke bevolking, die bestaat uit duizenden stammen, heeft dezelfde roots. Daarom is het zo interessant deze spannende verhalen te lezen omdat Paul met dezelfde karaktereigenschappen van deze bevolkingsgroep te maken heeft. Voor twee tientjes wordt uw kennis over dit volk enorm en op een zeer toegankelijke wijze uitgebreid!

Koos Knol met zijn vrouw

Tenslotte sluiten Truus en ondergetekende zich graag aan bij de goede wensen van Paul voor zowel het komende Kerstfeest als voor de jaarwisseling.

Truus en Jan Lippus
Monacoweg 10
2402 BD IJsselstein
030 6882021

Projectinformatie

Door Jan Lippus

Momenteel staat het saldo van de rekening voor het versturen van de pakketten met DHL op 3010,85 euro en dat is dankzij regelmatige en onregelmatige donaties van uw kant! We worden er steeds door verrast. DHL-Express is best wel pittig in zijn prijzen, maar dan ben je er ook zeker van dat het aankomt, mits er geen ontploffing plaatsvindt in een van hun loodsen, zoals laatst bijvoorbeeld in Leipzig (ons overslagpunt).

Wat de inhoud betreft willen we wel blijven benadrukken dat we alleen spulletjes opsturen die voor schoolgebruik zijn of voor de creatieve handen van Mary die voor de kinderen kleding maakt of vrouwen leert breien.

Contact met de administratie

Wij herhalen hieronder het bankrekeningnummer, waar u geheel vrijblijvend gebruik van kunt maken:

NL78 RABO 3634 8631 61 t.n.v. Mevr. G.M. Lippus-van Hazebroek en Dhr. J.C. Lippus o.v.v. "Banlo Bush School".

Mocht u het Banlo Bulletin niet langer willen ontvangen, stuurt u dan even een email naar janlippus@gmail.com.

Pater Theo's toetje

In juli 2007 schreef Theo o.a.:

Pastoraal gezien heb ik als 'emeritus' niet veel te doen, maar via ons ziekenhuis met 60 bedden houd ik toch mooi contact met de mensen met wie ik nu 51 jaar lief-en-leed heb gedeeld en waar ik na zo'n lange tijd ergens ver-liefd op ben geraakt.

Toch zie ik daar soms veel narigheid: langdurige patiënten, door hun familie soms in de steek gelaten bijv. bij tbc, tyfus of... AIDS. En de oorzaak van dit laatste? Veel jongelui kennen nog steeds niet de grenzen van hun pasverworven vrijheden, gebonden als zij vroeger waren aan de strenge regels van hun stamgemeenschap. Nee, het einde van deze epidemie is nog lang niet in zicht.

Nu een stukje geschiedenis. Want jullie vragen je misschien wel eens af hoe wij hier als missionarissen van het Goddelijk Woord (SVD) in dit verre land van bergen en moerassen zijn terecht gekomen. Dit hebben we te danken aan Kaiser Wilhelm II die nu netjes op zijn landgoed in Doorn begraven ligt, want deze man wilde 100 jaar geleden alleen maar Duitse missionarissen in ZIJN Kaiser Wilhelmsland (nu Papua New Guinea) net zoals koning Leopold der Belgen alleen maar belgische missionarissen in ZIJN Belgisch Congo toeliet. Nu had onze stichter Arnold Janssen die Duitse paters en broeders in Steyl (L) in voorraad en zo zijn 'die Steyler' zoals wij in Duitsland en Oostenrijk bekend staan hier verzeild geraakt.

Ik houd mijzelf nu fit met wat te tuinieren rond m'n huis. De fraaie bloemen sieren o.a. de kerk.

Met Gods Zegen en tot een volgende keer.

Pater Theo's toetje

